

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 16

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 9 ianuarie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
6.	— Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 23/2014 pentru completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar	2
7.	— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 23/2014 pentru completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 575 din 21 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la prevederile art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	3–5
	Decizia nr. 627 din 4 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 322 pct. 4 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865	6–9
	Decizia nr. 633 din 11 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 lit. e) tezele a treia și a patra și ale art. 355 alin. (1) din Codul de procedură civilă	9–11
	Decizia nr. 635 din 11 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	12–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
17.	— Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind stabilirea criteriilor pentru condiționarea înregistrării în scopuri de TVA.....	14–16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 23/2014 pentru completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 23 din 26 august 2014 pentru completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, adoptată în temeiul art. 1 pct. I.10 din Legea nr. 119/2014 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 29 august 2014, cu următoarea modificare:

— **La articolul unic, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(7) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), sumele reprezentând garanțiile care se recuperează în anii următori

celui în care au fost constituite de către Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații și Serviciul de Informații Externe pentru contracte de închiriere privind spațiile de locuit reprezentând locuințe de serviciu pentru personalul trimis în misiune permanentă în străinătate se virează în conturi de disponibil deschise pe numele instituțiilor respective și pot fi utilizate cu aceeași destinație pentru plata unor noi garanții. Angajarea, ordonanțarea și plata garanțiilor din conturile de disponibil se fac în limita soldurilor acestora.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

PREȘEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

București, 7 ianuarie 2015.
Nr. 6.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET**pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 23/2014 pentru completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 23/2014 pentru completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 5 ianuarie 2015.
Nr. 7.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 575
din 21 octombrie 2014**

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la prevederile art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Maria Palamariuc și Doina Șmocot, prin mandatar Societatea Comercială „Real Grup Invest” — S.A. din București, în Dosarul nr. 1.276/2/2012* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 10D/2014.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă că la dosar partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a depus un punct de vedere prin care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 17D/2014, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 raportate la prevederile art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, excepție ridicată de Gheorghe Ionescu în Dosarul nr. 9.214/2/2011* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă că la dosar partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a depus, la data de 20 octombrie 2014, un punct de vedere prin care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea cauzelor.

7. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 17D/2014 la Dosarul nr. 10D/2014, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public care arată că, ulterior sesizării Curții Constituționale prin încheierile din 11 noiembrie și 5 decembrie 2013, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin deciziile nr. 88 din 27 februarie 2014 și nr. 269 din 7 mai 2014, admitând excepțiile de neconstituționalitate. Prin urmare, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, excepția se impune a fi respinsă ca devenită inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Încheierea din 11 noiembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 1.276/2/2012*, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.**

10. Prin Încheierea din 5 decembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 9.214/2/2011*, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 raportate la prevederile art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.**

11. Excepția a fost invocată în cauze având ca obiect soluționarea recursurilor formulate împotriva sentințelor prin care a fost obligat părătul — Statul român, prin Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, să transmită dosarul către evaluator și să emită decizia reprezentând titlu de despăgubire, în condițiile titlului VII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și un ele măsuri adiacente. Pe parcursul soluționării recursurilor a intrat în vigoare Legea nr. 165/2013. Subsecvent intrării în vigoare a acestui act normativ, Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor [care, potrivit art. 18 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, a preluat atribuțiile Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor] a depus note de ședință prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, în principal, ca prematur introdusă, întemeindu-și susținerile pe prevederile art. 4 teza a doua, art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 165/2013 contravin prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece reglementează aplicarea acestui act normativ în recurs. Obiectul recursului îl constituie controlul de legalitate al hotărârii atacate, respectiv conformitatea hotărârii cu legea în vigoare la data pronunțării acesteia, iar nu cu o lege intrată în vigoare ulterior. Prevederile legale criticate aduc atingere principiului neretroactivității legii, care este obligatoriu atât pentru judecător, cât și pentru legiuitor. În acest sens sunt invocate considerentele de principiu care au stat la baza Deciziei Curții Constituționale nr. 830 din 8 iulie 2008.

13. Totodată, art. 4 din Legea nr. 165/2013 aduce atingere prevederilor art. 16 din Constituție, art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 privind interzicerea generală a discriminării din Protocolul nr. 12 la Convenție, deoarece creează o inegalitate în drepturi între destinatarii noii legi și acele

persoane care s-au putut adresa instanței de judecată anterior intrării acesteia în vigoare, fără a aștepta epuizarea noii proceduri administrative care va dura între patru și șase ani. Garantarea principiului egalității este condiționată de înlăturarea oricăror impedimente factice sau juridice susceptibile de a da naștere unor privilegii ori, după caz, unor discriminări. Aplicarea unor prevederi legale de natură a afecta principiul în însăși substanța sa, prin favorizarea poziției procesuale a uneia dintre părți, respectiv Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, are semnificația ruperii echilibrului procesual, aceasta fiind favorizată prin încurajarea tergiversării soluționării dosarelor. Totodată, textul de lege criticat încalcă și dispozițiile art. 20 din Constituție, raportate la cele ale art. 6 din Convenție, deoarece soluționarea pe cale legislativă a unui proces aflat în fața instanțelor, prin aplicarea unei legi noi într-un proces pendinte, reprezintă o imixtiune în activitatea judiciară, putând fi analizată din perspectiva încălcării dreptului de acces la justiție sau a egalității de arme.

14. În jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene s-a precizat că principiul securității juridice, unul dintre principiile de bază în domeniul drepturilor omului, garantat prin normele comunitare, implică neretroactivitatea actelor juridice în vederea protejării libertăților individuale, neretroactivitatea fiind o consecință directă a respectării principiului legalității.

15. Prevederile art. 4, art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 sunt neconstituționale în măsura în care se aplică situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a legii și acțiunilor introduse înainte de acest moment prin aceea că încalcă dreptul de acces la instanță, componentă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 21 din Constituție și de art. 6 din Convenție. În plus, textele de lege criticate nu îndeplinesc condițiile de accesibilitate și previzibilitate necesare respectării dreptului la un proces echitabil.

16. Autorul excepției arată că aplicarea art. 4 din Legea nr. 165/2013 proceselor în curs înseamnă și încălcarea art. 44 alin. (1) și (2) din Constituție, precum și a art. 1 privind protecția proprietății din Primul Protocol adițional la Convenție, bunul constituind o creanță împotriva statului calculată la o altă valoare decât cea care s-ar stabili sub imperiul legii noi.

17. Accesul liber la justiție permite depunerea oricărei cereri a cărei rezolvare este de competența instanțelor judecătorești, caracterul legitim al acesteia urmând a fi apreciat în urma judecării cauzei și constatat prin hotărâre judecătorească. Or, prin textele de lege criticate se aduce atingere acestui drept, a cărui exercitare este împiedicată pe o perioadă îndelungată. Textele de lege criticate nu respectă nici condițiile impuse de art. 6 și art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv un acces efectiv la justiție, precum și un termen rezonabil de soluționare a cererilor formulate în condițiile Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

18. Restrângerea drepturilor fundamentale poate avea loc numai cu respectarea condițiilor înscrise în art. 53 din Constituție, or, textele de lege criticate nu respectă aceste condiții.

19. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** își exprimă opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, în ceea ce privește principiul neretroactivității legii instanța arată că, potrivit acestuia, nu se poate aduce atingere unor drepturi definitiv câștigate sau situațiilor juridice deja constituite. În cauză este vorba despre situații juridice în curs de constituire (*facta pendentes*), acestea intrând sub incidența art. 4 și art. 34, respectiv art. 35 din Legea nr. 165/2013. Totodată, se observă că nu este vorba despre raporturi juridice determinate de părți, cu drepturi și obligații precis stabilite, pentru a se aprecia asupra legii incidente la momentul la care raporturile au luat naștere. Din punctul de vedere al aplicării legii în timp, respectiv al

supraviețuirii sau nu a legii vechi, trebuie făcută distincție între situațiile juridice de natură legală, cărora li se aplică legea nouă în măsura în care aceasta le surprinde în curs de constituire, și situațiile juridice voluntare, care rămân supuse, în ceea ce privește validitatea condițiilor de fond și de formă, legii în vigoare la data întocmirii actului juridic care le-a dat naștere. Acțiunile în justiție aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 constituie situații juridice legale, în desfășurare, surprinse de legea nouă înaintea definitivării lor, intrând astfel sub incidența noului act normativ.

20. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

21. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 165/2013 aduc atingere art. 15 alin. (2), precum și art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție. Astfel, în temeiul acestor norme coroborate cu art. 33 din Legea nr. 165/2013, cele mai multe acțiuni formulate în temeiul Legii nr. 10/2001 au fost respinse ca prematur introduse. S-a acționat astfel asupra fazei inițiale de constituire a situației juridice, modificându-se în mod esențial regimul juridic creat prin depunerea cererilor de chemare în judecată în termenul legal, cu încălcarea principiului *tempus regit actum*, în acest sens fiind și considerentele care au stat la baza Deciziei Curții Constituționale nr. 830 din 8 iulie 2008. Or, neretroactivitatea legii impune ca noua lege să nu se aplice actelor îndeplinite conform dispozițiilor legii anterioare, ci doar acțiunilor care se efectuează după intrarea acesteia în vigoare, rămânând valabile cele efectuate în perioada activității legii vechi.

22. Pe de altă parte, prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013 aduc atingere art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece prin instituirea noilor reguli privind soluționarea dosarelor, care ar putea determina judecătorul să respingă cererile de chemare în judecată ca prematur introduse, se creează premisele unei discriminări fără un criteriu obiectiv și rezonabil de diferențiere. Astfel, persoanele ale căror procese s-au finalizat înainte de intrarea în vigoare a legii s-au aflat într-o situație mai favorabilă, dar discriminatorie, față de persoanele ale căror procese erau în curs de soluționare la data intrării în vigoare a actului normativ.

23. De asemenea apreciază că prevederile art. 4 teza a doua raportat la prevederile art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 îngrădesc accesul liber la justiție. Prin adoptarea unor astfel de norme, legiuitorul a intervenit în procesul de realizare a justiției, deoarece excepția prematurității este o excepție de fond, peremptorie și absolută, care, odată admisă, face ca acțiunea să fie respinsă. În acest sens sunt invocate considerentele care au stat la baza Deciziei Curții Constituționale nr. 6 din 11 noiembrie 1992. Reluarea procedurilor cu caracter administrativ, ca urmare a respingerii acțiunii ca inadmisibilă sau prematur introdusă, contravine și principiului soluționării cauzei într-un termen optim și previzibil, astfel cum acesta este reglementat de art. 6 din Codul de procedură civilă și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

24. Totodată, cât privește dreptul de proprietate privată, acesta apare ca fiind supus unor ingerințe din partea legiuitorului, care nu răspund întocmai exigențelor de legalitate și proporționalitate între interesele generale și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale indivizilor.

25. Referitor la celelalte critici apreciază că normele de lege criticate sunt în concordanță cu principiile constituționale pretins încălcate.

26. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

27. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

28. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost reținut în dispozitivul Încheierii de sesizare a Curții Constituționale din Dosarul nr. 10D/2014, îl constituie prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013. În realitate, în ambele cauze, astfel cum rezultă din motivarea autorilor excepției, raportată la circumstanțele cauzei, precum și din identificarea de către instanța de judecată a articolelor aplicabile, prin opinia exprimată, obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 4 teza a doua raportat la prevederile art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, care au următorul cuprins:

— Art. 4 teza a doua: „Dispozițiile prezentei legi se aplică (...) cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, (...) la data intrării în vigoare a prezentei legi.”;

— Art. 34 alin. (1): „Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.”;

— Art. 35 alin. (2): „În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.”

29. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor cuprinse în

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la prevederile art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Maria Palamariuc și Doina Șmocot, prin mandatar Societatea Comercială „Real Grup Invest” — S.A. din București, și de Gheorghe Ionescu în dosarele nr. 1.276/2/2012* și nr. 9.214/2/2011* ale Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

II. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la prevederile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de aceiași autori în aceleași dosare ale aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 octombrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii, art. 11 referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 78 referitor la intrarea în vigoare a legii din Legea fundamentală, precum și celor ale art. 6 privind dreptul la un proces echitabil și art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, celor ale art. 1 privind interzicerea generală a discriminării din Protocolul nr. 12 la Convenție, precum și celor ale art. 1 privind protecția proprietății din Primul Protocol adițional la Convenție.

30. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua, raportate la prevederile art. 34 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, Curtea observă că prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014 a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că prevederile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

31. Întrucât autorii excepției formulează critici de neconstituționalitate care vizează dispozițiile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 în interpretarea ce a fost exclusă cadrului constituțional prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, precum și faptul că decizia menționată a fost pronunțată la un moment ulterior sesizării instanței constituționale, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a devenit inadmisibilă.

32. În ce privește dispozițiile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, Curtea observă că acesta consacră dreptul persoanei care se consideră îndreptățită de a se adresa instanței judecătorești în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de art. 33 și 34, în cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele menționate. Așa fiind, art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 nu este incident în cauză, neavând legătură cu soluționarea acesteia, în sensul dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 627
din 4 noiembrie 2014referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 322 pct. 4 teza a doua
din Codul de procedură civilă din 1865

Augustin Zegrean	— președinte
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea în ședința publică din 16 octombrie 2014 a reprezentantului Ministerului Public, Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 322 pct. 4 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865, excepție ridicată de Ioan Bodic în Dosarul nr. 4.311/1/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 293D/2014.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 16 octombrie 2014, în prezența reprezentantului Ministerului Public, a autorului excepției de neconstituționalitate și a reprezentantului părții Societatea Comercială Alro — S.A. din Slatina, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea, în conformitate cu dispozițiile art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru data de 4 noiembrie 2014, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 18 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 4.311/1/2013, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 322 alin. 1 ipoteza referitoare la hotărâri pronunțate de o instanță de recurs atunci când evocă fondul din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Ioan Bodic într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de revizuire, în temeiul art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă din 1865, formulată împotriva unei decizii prin care s-a constatat nul recursul ca fiind tardiv formulat. Cererea de revizuire a fost motivată de faptul că recursul a fost motivat în termen, termen de recurs care a fost calculat prin raportare la data reală de comunicare a deciziei.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că sintagma „*evocă fondul*” face inadmisibilă revizuirea unei hotărâri care nu evocă fondul, în cazul său instanța de recurs constatând nul recursul, ca urmare a nemotivării în termen. În consecință, deși nu a avut posibilitatea de a se judeca pe fond în calea de atac, iar ulterior s-a constatat că a fost săvârșită o faptă de alterare a procedurii de comunicare a hotărârii instanței de apel, revizuentul nu are nicio cale extraordinară de atac, de reformare, în urma căreia să poată realiza judecarea pe fond a recursului declarat, consecința fiind că hotărârea viciată de neadevăr continuă să producă

efecte juridice. Astfel, autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă art. 1 alin. (3) din Constituție potrivit căruia dreptatea este o valoare supremă garantată constituțional, iar preeminența dreptului într-un stat democratic este un principiu fundamental de care România este ținută ca semnatară a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în măsura în care există bariere care nu permit reformarea unei hotărâri pronunțate în recurs, care nu evocă fondul, întemeiată pe o situație nereală.

5. De asemenea, este încălcat și principiul constituțional al egalității în drepturi prin aceea că se creează o situație de inegalitate, în privința accesului la justiție, între două categorii de justițiabili aflate în situații juridice identice, câtă vreme recursurile acestora au fost respinse, deopotrivă, prin hotărâri care nu evocă fondul. Astfel, sunt privilegiați, ca efect al Deciziei Curții Constituționale nr. 233 din 15 februarie 2011, justițiabilii cărora Curtea Europeană a Drepturilor Omului le-a constatat încălcarea unor drepturi fundamentale, iar justițiabilii ale căror hotărâri din recurs continuă să producă efecte juridice, cu toate că organele de cercetare penală interne au constatat ulterior că acestea se sprijină pe înscrisuri în care au fost consemnate date nereale, sunt discriminați, prin refuzul accesului la aceeași instanță de revizuire. Totodată, arată că discriminarea intervine și între două categorii de justițiabili care apelează la instituția înscrierii în fals fie direct în instanță, potrivit art. 183—184 din Codul de procedură civilă din 1865, fie pe cale separată prin formularea unei plângeri penale urmată de cererea de revizuire în temeiul art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă din 1865. De vreme ce scopul urmărit prin cele două reglementări procedurale este identic, acestea trebuie exercitate în condiții de liber acces la justiție, prevăzut de art. 21 alin. (1) din Constituție, și în condiții de egalitate, de către toți justițiabilii, potrivit art. 124 alin. (2) din Constituție. Astfel, și din această perspectivă se încalcă principiul egalității de tratament, spre deosebire de dispozițiile art. 183—184 din Codul de procedură civilă, dispoziția legală criticată introducând o excludere pentru justițiabilii ale căror litigii au fost soluționate prin hotărâri pronunțate în recurs, fără evocarea fondului, câtă vreme nu acordă nicio eficiență juridică constatării organului de cercetare penală privind consemnarea unei date nereale într-un înscris pe care instanța l-a avut în vedere la momentul pronunțării hotărârii.

6. Accesul liber la justiție este încălcat în măsura în care justițiabilul este împiedicat să vadă substanța litigiului său tranșată de o instanță competentă, iar rezultatul plângerii făcute la autoritățile penale nu poate fi fructificat în instanța civilă.

7. Mai departe arată că, în măsura în care legiuitorul lasă fără niciun drept de apărare justițiabilul al cărui recurs a fost respins ca urmare a unei pretense tardivități a declarării căii de atac, care nu îi este imputabilă, se încalcă și dreptul la apărare consacrat de art. 24 din Constituție. Garanția constituțională privind dreptul la apărare este lipsită de efectivitate, având doar un caracter declarativ, teoretic și iluzoriu.

8. Deoarece prin dispoziția legală criticată este restrâns dreptul la un proces echitabil în componenta accesului la justiție, precum și dreptul la nediscriminare, restrângere ce nu îndeplinește cerințele constituționale referitoare la necesitatea într-o societate democratică, proporționalitate și aplicarea

discriminatorie pentru a fi justificată, se încalcă și dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală. Arată că legiuitorul a depășit marja de apreciere și a realizat o restricție severă, nenesară și nerezonabilă în raport de scopul unei bune administrări a justiției și cel al garantării raporturilor juridice dintre părți.

9. Arată că, din perspectiva principiului preeminenței dreptului într-un stat democratic, este prioritar ca instituția sesizată cu respectiva situație juridică să înlăture de îndată orice încălcare a dreptului constituțional/al Uniunii Europene, procedând la interpretarea în măsura necesară sau chiar la înlăturarea dispoziției procedurale care i s-ar opune aducerii în fața instanței de revizuire a hotărârii viciate de neadevăr.

10. De asemenea, arată că dispoziția procedurală criticată a format obiectul mai multor excepții de neconstituționalitate, însă apreciază că nu există niciun motiv pentru care art. 322 pct. 4 teza referitoare la înscrisul în fals să nu primească calificarea de „element de noutate” care să conducă la un reviriment jurisprudențial al Curții Constituționale. În susținerea posibilității unui reviriment jurisprudențial precizează modificarea legislativă din actualul Cod de procedură civilă, respectiv dispozițiile art. 509 din noul Cod de procedură civilă, care a introdus ipoteza revizuirii unor hotărâri pronunțate în recurs care nu evocă fondul, în cazul în care condamnarea definitivă vizează un judecător. Această modificare este motivată de faptul că deznodământul procesului a fost decis de condamnarea judecătorului. Arată că același raționament poate fi aplicat și în cazul înscrisului fals sau care conține date nereale, întrucât acesta a determinat deznodământul procesului, iar pe cale de consecință nu a avut loc un proces echitabil. Astfel, solicită Curții Constituționale să pronunțe o decizie de interpretare a art. 322 pct. 4 teza referitoare la înscrisul declarat fals, pe cale incidentală, în timpul judecării, de către instanța de revizuire din Codul de procedură civilă din 1865 în sensul că dispoziția legală criticată este neconstituțională numai în măsura în care aceasta nu permite formularea unei cereri de revizuire, cu toate că organul de cercetare penală a constatat ulterior că înscrisul determinant în pronunțarea hotărârii respective conține date nereale.

11. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, dispozițiile art. 322 pct. 4 teza a doua fiind neconstituționale în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești prin care nu s-a evocat fondul datorită unui act care se solicită a fi declarat fals de instanța de revizuire, pe cale incidentală.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

13. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești prin care, fără a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale unor drepturi și libertăți fundamentale din cauza unui înscris fals sau care conține date nereale.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din dispozitivul încheierii de sesizare a Curții

Constituționale, îl constituie dispozițiile art. 322 alin. 1 *ipoteza referitoare la hotărâri pronunțate de o instanță de recurs atunci când evocă fondul* din Codul de procedură civilă din 1865. Din analiza dosarului cauzei, Curtea reține că, în realitate, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 322 pct. 4 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865, text de lege care, având în vedere Decizia nr. 66 din 31 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 25 februarie 2008, are următorul cuprins: „*Revizuirea unei hotărâri rămase definitivă în instanța de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri dată de o instanță de recurs atunci când **evocă fondul** se poate cere în următoarele cazuri: [...] 4. dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecată, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune privitoare la pricină **sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui înscris declarat fals în cursul sau în urma judecării ori dacă un magistrat a fost sancționat disciplinar pentru exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență în acea cauză; În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii.***”

17. Având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze pe fond excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 322 pct. 4 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865.

18. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile din Constituție ale art. 1 alin. (3) și (5) referitoare la principiul statului de drept și la obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 124 privind înfăptuirea justiției, astfel cum acestea se interpretează, potrivit art. 20 alin. (1) din Constituție, și prin prisma dispozițiilor art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la accesul liber la justiție, respectiv Hotărârea din 6 noiembrie 2012 pronunțată în Cauza *Miu împotriva României* (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 216 din 16 aprilie 2013), hotărârile din 21 februarie 1975, 28 mai 1985 și 24 aprilie 2008 pronunțate în cauzele *Golder împotriva Regatului Unit*, *Ashingdane împotriva Regatului Unit* și *Kemp și alții împotriva Luxemburgului*, precum și jurisprudența referitoare la preeminența dreptului într-o societate democratică, respectiv Hotărârea din 26 aprilie 2007 pronunțată în Cauza *Dumitru Popescu împotriva României* (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 5 decembrie 2007). Mai menționează jurisprudența Curții de la Strasbourg referitoare la procedura în fața instanței de contencios constituțional, respectiv Hotărârea din 23 iunie 1993 pronunțată în Cauza *Ruiz-Mateos împotriva Spaniei* și Hotărârea din 20 decembrie 2007 pronunțată în Cauza *Iosif și alții împotriva României* (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 24 iulie 2008).

19. În ceea ce privește motivele care au condus la unele revirimente jurisprudențiale ale Curții Constituționale menționează Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011 și Decizia nr. 233 din 15 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 17 mai 2011. De asemenea, precizează revirimentul legislativ din actualul Cod de procedură civilă, respectiv dispozițiile art. 509 din noul Cod de procedură civilă, care a introdus ipoteza revizuirii unor hotărâri pronunțate în recurs care nu evocă fondul, în cazul în care condamnarea definitivă vizează un judecător.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate invocată, Curtea Constituțională reține că revizuirea este o cale de atac de retractare, nedevolutivă, reglementată de art. 322—328 din Codul de procedură civilă din 1865 și care vizează remedierea procesuală a erorilor de judecată care au condus la stabilirea greșită a situației de fapt prin hotărârea atacată. Obiectul revizuirii îl constituie hotărârile rămase definitive în instanța de apel sau prin neapelare și hotărârile date în recurs, prin care se evocă fondul. Motivele revizuirii sunt limitate la cele prevăzute de art. 322 din Codul de procedură civilă din 1865.

21. În ceea ce privește categoria hotărârilor judecătorești care pot fi supuse revizuirii, Curtea a reținut prin Decizia nr. 254 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 2 iulie 2014, că legiuitorul a stabilit că acestea sunt reprezentate de hotărârile judecătorești prin care s-a rezolvat fondul cauzei sau de hotărârile pronunțate de instanțele de recurs prin care se evocă fondul. Prin dispozițiile art. 322 teza introductivă din Codul de procedură civilă din 1865, legiuitorul a impus o condiție ce trebuie îndeplinită pentru a putea promova calea extraordinară de atac a revizuirii. Astfel, revizuirea unei hotărâri date de o instanță de recurs se poate cere atunci când aceasta evocă fondul, ceea ce implică fie stabilirea unei alte stări de fapt decât cea care fusese reținută în faza de judecată anterioară, fie aplicarea altor dispoziții legale la împrejurările de fapt ce fuseseră stabilite, în oricare din ipoteze, urmând să se dea o altă dezlegare raportului juridic dedus judecării decât cea dată până la acel moment. Hotărârile instanțelor de recurs care evocă fondul sunt acelea prin care instanțele admit recursul și, rejudecând cauza dedusă judecării, modifică în tot sau în parte hotărârea recurată, nefăcând astfel obiectul cererii de revizuire deciziile prin care recursul a fost respins. Curtea a mai reținut că revizuirea este o cale extraordinară de atac promovată în scopul îndreptării erorilor de fapt. Pentru acest motiv, ce ține de specificul căii de atac, textul de lege criticat se referă la hotărâri pronunțate în recurs prin care se evocă fondul (a se vedea în acest sens Decizia nr. 258 din 6 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 380 din 20 mai 2008). De asemenea, Curtea a mai statuat că interesul legat de stabilitatea hotărârilor judecătorești definitive, precum și a raporturilor juridice care au fost supuse controlului instanțelor prin hotărârile respective a impus ca legea să stabilească riguros și limitativ cazurile și motivele pentru care se poate exercita această cale de atac, precum și modul în care acestea pot fi probate (a se vedea în acest sens Decizia nr. 266 din 6 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 379 din 19 mai 2008).

22. Referitor la motivul de revizuire reglementat de pct. 4 al art. 322 din Codul de procedură civilă din 1865, Curtea reține că acesta are în vedere trei ipoteze: soluția dată din hotărârea atacată este rezultatul lipsei de obiectivitate a judecătorului sau a comportării martorului care a mințit sau a expertului care a denaturat adevărul în raportul său; hotărârea atacată s-a bazat pe un înscris declarat fals în cursul sau în urma judecării și ipoteza sancționării disciplinare a unui magistrat pentru exercitarea cu rea-credință sau gravă neglijență.

23. Curtea reține că prin înscris fals în sensul art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă trebuie să se înțeleagă nu numai înscrisul reținut ca fals odată cu stabilirea săvârșirii unei infracțiuni, ci și acela al cărui conținut nu corespunde realității, chiar și atunci când prin operațiunea de alterare a realității nu s-a comis o infracțiune, iar instanța de revizuire urmează să stabilească ea dacă înscrisul în temeiul căruia s-a dat hotărârea are sau nu un conținut real. Astfel, ivirea unor situații în care urmărirea sau condamnarea nu sunt din punct de vedere legal posibile nu justifică inadmisibilitatea cererii de revizuire, deoarece, altfel, ar însemna ca erorile judiciare a căror înlăturare se urmărește să rămână în ființă, ceea ce este de neconceput. Instanța de revizuire are obligația de a stabili ea însăși dacă înscrisul în temeiul căruia s-a dat hotărârea are sau nu conținut

real, precum și motivele pentru care nu s-a aflat până la introducerea cererii de revizuire care este realitatea.

24. Prin Decizia nr. 1.079 din 13 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 1 februarie 2013, Curtea a subliniat faptul că dispozițiile art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă din 1865 constituie norme de procedură care dau expresie prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora legiuitorul este liber să stabilească competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată, evident cu respectarea celorlalte prevederi și principii constituționale. Curtea a mai reținut că instanța de revizuire se pronunță mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței unei infracțiuni privitoare la pricină, infracțiune săvârșită de un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecată, ori asupra existenței sau inexistenței infracțiunii de fals, în cazul în care hotărârea revizuită s-a dat în temeiul înscrisului rezultat al infracțiunii de fals (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 1.002 din 14 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 703 din 5 octombrie 2011).

25. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 din Constituție, Curtea reține că textul legal criticat se aplică, în egală măsură, tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei legale. Astfel, în cazul prevăzut de art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă, persoanele care au obținut o hotărâre favorabilă a Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care s-a constatat încălcarea unor drepturi și libertăți fundamentale, au deschisă calea de atac a revizuirii și în situația în care hotărârea a cărei revizuire se dorește nu evocă fondul. O asemenea configurare particulară a revizuirii a rezultat din faptul că România este parte la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fiind obligată să respecte atât Convenția, cât și interpretările date de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa. Persoanele aflate în ipoteza normei art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă promovează calea de atac a revizuirii în vederea îndreptării unei erori de fapt având drept scop restabilirea adevărului pe fondul cauzei și nu în privința incidentelor ce vizează aspecte procedurale ale cauzei.

26. De asemenea, Curtea, în privința invocării inegalității între persoanele care se află în ipoteza normei criticate și persoanele care uzează de prevederile art. 183 și 184 din Codul de procedură civilă din 1865, constată că prin dispozițiile legale menționate sunt reglementate două proceduri distincte ce se referă la proceduri în curs sau finalizate, astfel încât nici această critică nu poate fi reținută. Astfel, în cazul în care există un proces pe rol, care nu este finalizat printr-o hotărâre definitivă, partea poate denunța înscrisul ca fals pe cale incidentală, conform regulilor prevăzute de art. 180 și următoarele din Codul de procedură civilă din 1865. Dacă procesul s-a finalizat printr-o hotărâre definitivă, în care s-a opus înscrisul fals, însă partea în drept nu l-a denunțat, aceasta are la îndemână calea de atac a revizuirii, întemeiată pe dispozițiile art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă din 1865. Prin această procedură, hotărârea, care a intrat în puterea lucrului judecat, poate fi desființată numai prin retractarea hotărârii definitive, iar nu prin pronunțarea alteia. Astfel, Curtea reține că nu există identitate de situații juridice între persoanele care se află în ipoteza art. 183 și acelea care se află în ipoteza normei art. 322 din Codul de procedură civilă din 1865.

27. În ceea ce privește invocarea încălcării art. 1 alin. (3), art. 21 și art. 24 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că nici această nu poate fi reținută, deoarece dispoziția legală criticată reprezintă normă de procedură, iar în conformitate cu art. 126 și art. 129 din Legea fundamentală procedura de judecată și exercitarea căilor de atac sunt stabilite prin lege. Legiuitorul are libertatea de a stabili condițiile în care părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, cu respectarea normelor și principiilor consacrate prin Legea fundamentală (a se vedea în acest sens Decizia nr. 372 din 4 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 25 mai 2006).

28. În fine, analizând dispozițiile art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 372 din 4 mai 2006 că acestea nu încalcă niciun drept al părților în proces, ci, dimpotrivă, asigură soluționarea litigiului, cu respectarea garanției privind aflarea adevărului. Prin reglementarea acestui caz de revizuire, părțile sunt la adăpost de suspiciunea de denaturare a adevărului datorată condamnării definitive a judecătorului, martorului sau expertului pentru o infracțiune privitoare la pricină, falsificarea înscrisurilor, neglijență ori abuzul magistraților în acea cauză. Ca atare, principiul unicității, imparțialității și egalității justiției prevăzut de art. 124 din Constituție, precum și dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sunt respectate.

29. În privința invocării art. 1 alin. (5) referitor la respectarea supremației Constituției și a art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți din Constituție, Curtea constată că aceste norme nu au incidență în prezenta cauză,

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Bodic în Dosarul nr. 4.311/1/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 322 pct. 4 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 noiembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 633

din 11 noiembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 lit. e) tezele a treia și a patra și ale art. 355 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 lit. e) tezele a treia și a patra și ale art. 355 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Nicoleta Mirela Blebea în Dosarul nr. 3.588/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 298D/2014.

deoarece nu se poate reține încălcarea vreunei dispoziții infraconstituționale, a exercițiului vreunui drept sau al unei libertăți fundamentale și nici a vreunei reglementări internaționale privind drepturile fundamentale ale omului.

30. Distinct de cele arătate, Curtea mai reține că soluția legislativă criticată din Codul de procedură civilă din 1865 se regăsește în actuala reglementare procesual civilă, respectiv la art. 509 alin. (1) pct. 3 din Codul de procedură civilă, într-o redactare similară. Alin.(2) al art. 509 din noul Cod de procedură civilă instituie o excepție pentru motivele de revizuire prevăzute la alin. (1) pct. 3, dar numai în ipoteza judecătorului, respectiv sunt supuse revizuirii și hotărârile care nu evocă fondul. Excepția este explicabilă prin aceea că, pe de o parte, condamnarea judecătorului creează cel puțin aparența faptului că nu a avut loc un proces echitabil, în sensul art. 21 alin. (3) din Constituție, iar, pe de altă parte, limitarea excepției la cazul condamnării judecătorului își are rațiunea în aceea că deznodământul procesului a fost decis de acesta.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, doamna avocat Lulia Vucmanovici, din Baroul Constanța, cu delegație depusă la dosar, lipsind celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că dosarul se află la al doilea termen de judecată, având în vedere că la termenul din 16 octombrie 2014 Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 222 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate cu cele ale art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat judecarea cauzei pentru data de 11 noiembrie 2014.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autoarei excepției de neconstituționalitate, care pune concluzii de admitere a acesteia. În acest sens arată că excepția privește dispozițiile legale cuprinse în noul Cod de procedură civilă referitoare la modalitatea de administrare a probei interogatoriului în cazul în care într-un litigiu în care această probă este propusă, încuviințată și administrată de către instanță, aceasta se administrează oral pentru persoanele fizice și în scris de către

persoanele juridice. Tratamentul în această situație este unul inegal, respectiv discriminatoriu pentru cei care răspund oral și privilegiat pentru cei care răspund în scris. Învederează faptul că această excepție a fost invocată în fața instanței de fond chiar la momentul în care această probă a fost administrată în sala de judecată. Mai arată jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 33 din 19 ianuarie 2006 și Decizia nr. 30 din 11 ianuarie 2007, prin care instanța de contencios constituțional a statuat că prevederile aproape identice cuprinse în art. 222 din Codul de procedură civilă din 1865 sunt constituționale, iar diferența de tratament dintre persoanele fizice și cele juridice este normală, deoarece există o justificare obiectivă și rezonabilă. Însă, la momentul pronunțării acestor decizii, Curtea Constituțională a avut în vedere că se critica modalitatea de administrare a interogatoriului în scris de către persoanele juridice. Arată că nu ar fi însă mai puțin obiectiv și rezonabil ca în aceeași modalitate să se administreze și interogatoriul persoanelor fizice în situația în care acestea se confruntă în litigii cu persoane juridice care au posibilitatea de a răspunde în scris la interogatoriu. În continuare arată că Legea fundamentală stabilește că cetățenii sunt egali în fața legii. Egalitatea în fața legii trebuie să izvorască din prevederile legale, care, însă, în cazul de față instituie un tratament diferențiat. Prin modul diferențiat de a răspunde la interogatoriu se creează privilegiu. Astfel, consideră că persoanele juridice răspund în mod formal la interogatoriu, fără a se angaja o mărturisire, pe când persoanele fizice suportă un tratament inegal, fiind nevoite să răspundă în condiții de „surpriză”, fără posibilitatea de a da interpretări și fiind obligate să răspundă la întrebări suplimentare, adresate chiar de completul de judecată. Evidențiază că vechea jurisprudență a fost aplicabilă în contextul în care Codul de procedură civilă din 1865 nu reglementa în mod expres mărturisirea și nu stabilea valoarea probantă a acesteia, astfel cum o face noul Cod de procedură civilă. Susține că persoanele fizice nu sunt discriminate prin faptul că trebuie să răspundă direct în fața instanței, ci prin faptul că răspunsurile date în asemenea circumstanțe ar putea avea aparența unei mărturisiri.

5. În ceea ce privește neconstituționalitatea dispozițiilor art. 194 lit. e) din Codul de procedură civilă, arată că modalitatea în care se încuviințează această probă pentru a fi administrată poate duce la schimbări de apărare, ceea ce contravine principiului egalității în fața legii și principiului egalității armelor în proces consacrat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Dacă se constată încălcarea art. 6 din Convenție, cere să se constate, implicit, și încălcarea art. 20 și art. 148 din Constituție, care obligă la respectarea prioritară a acestor dispoziții legale.

6. Referitor la punctul de vedere al Avocatului Poporului privind excepția de neconstituționalitate invocată, susține că acesta preia jurisprudența Curții Constituționale și face referire la Hotărârea din 13 iunie 1979 pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Marckx împotriva Belgiei* prin care s-a constatat încălcarea unui drept fundamental. Prin urmare, susține că este de acord să se aibă în vedere considerentele acestei hotărâri.

7. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Arată că dispozițiile legale criticate sunt norme de procedură a căror reglementare este în competența exclusivă a legiuitorului. Diferența de regim aplicabil persoanelor fizice și celor juridice în ceea ce privește interogatoriul ca probă în procesul civil este justificată de deosebirea de situații în care se află cele două persoane. Referitor la pretinsa încălcare a principiului egalității în fața legii consacrat de art. 16 din Constituție, arată că instanța de contencios constituțional a constatat în jurisprudența sa că deosebirea de statut juridic dintre persoanele fizice și cele juridice justifică în mod obiectiv aplicarea unui tratament juridic diferit în ceea ce privește răspunsul dat la un interogatoriu în procesul civil. De asemenea, arată că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Hotărârea din 13 iunie 1979 pronunțată în Cauza *Marckx împotriva Belgiei*, a statuat că principiul egalității în

drepturi și al nediscriminării se aplică doar situațiilor egale și analoge, iar tratamentul juridic diferențiat stabilit în considerarea unor situații obiective diferite nu reprezintă privilegii și nici discriminări. În continuare arată că o asemenea reglementare se regăsește și în Codul de procedură civilă din 1865, respectiv la art. 222. De asemenea, învederează faptul că modificarea textelor legale criticate este atributul exclusiv al puterii legiuitoare și excedează competențelor Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

8. Prin Sentința civilă nr. 799 din 10 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 3.588/2/2013, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 lit. e) tezele a treia și a patra și ale art. 355 alin. (1) din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Nicoleta Mirela Blebea într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii sale de anulare a unui act administrativ.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât persoanele fizice răspund direct unor întrebări adresate acestora oral, necunoscându-le în prealabil și răspunzând la acestea pe loc, adeseori în condiții de presiune și de stres emoțional datorat înfățișării în instanță, spre deosebire de persoanele juridice de drept privat, Statul român și celelalte persoane de drept public, care răspund în scris la interogatoriu, având suficient timp pentru redactarea răspunsurilor și de reflecție asupra acestora. O asemenea diferențiere este contrară principiului egalității în fața legii și a autorităților publice, precum și principiului egalității armelor în cadrul unui proces.

10. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât Codul de procedură civilă reglementează condițiile în care poate fi încuviințată chemarea la interogatoriu și procedura de administrare a acestei dovezi, fără ca prin aceasta să se încalce dreptul părților la egalitatea în fața legii.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

12. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului autoarei excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 194 lit. e) tezele a treia și a patra și ale art. 355 alin. (1) din Codul de procedură civilă, texte de lege care au următorul cuprins:

— Art. 194 lit. e) tezele a treia și a patra din Codul de procedură civilă: „*Cererea de chemare în judecată va cuprinde: [...] e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere. Când dovada se face prin înscrisuri, se vor aplica, în mod corespunzător, dispozițiile art. 150. Când reclamantul*

dorește să își dovedească cererea sau vreunul dintre capetele acesteia prin interogatoriul pârâtului, va cere înfățișarea în persoană a acestuia, dacă pârâtul este o persoană fizică. În cazurile în care legea prevede că pârâtul va răspunde în scris la interogatoriu, acesta va fi atașat cererii de chemare în judecată. Când se va cere dovada cu martori, se vor arăta numele, prenumele și adresa martorilor, dispozițiile art. 148 alin. (1) teza a II-a fiind aplicabile în mod corespunzător;”;

— Art. 355 alin. (1) din Codul de procedură civilă: „Statul și celelalte persoane juridice de drept public, precum și persoanele juridice de drept privat vor răspunde în scris la interogatoriul ce li se va comunica în prealabil, în condițiile prevăzute la art. 194 lit. e).”.

16. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 148 privind principiul aplicării prioritare a actelor obligatorii ale Uniunii Europene. De asemenea, este invocată și încălcarea art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 20 privind egalitatea în fața legii și ale art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene. În consecință, având în vedere că principiul egalității în drepturi a cetățenilor, din perspectiva criticilor de neconstituționalitate, îmbracă și forma principiului egalității armelor, ceea ce semnifică tratarea egală a părților dintr-un proces, Curtea reține că autoarea excepției invocă drept normă de referință art. 21 alin. (3) din Constituție privind dreptul la un proces echitabil, astfel cum acesta se interpretează, potrivit art. 20 alin. (1) din Constituție, și prin prisma dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate invocată, Curtea Constituțională constată că dispozițiile legale criticate se regăseau, de principiu, și în Codul de procedură civilă din 1865, respectiv la art. 222 referitor la luarea interogatoriului persoanelor juridice și la art. 112 pct. 5 privitor la elementele pe care trebuie să le cuprindă o cerere de chemare în judecată. Asupra constituționalității soluției legale cuprinse la art. 222 Curtea s-a mai pronunțat, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, respectiv prin Decizia nr. 30 din 11 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 23 februarie 2007.

18. Cu acel prilej Curtea a reținut că dispozițiile legale criticate sunt norme de procedură referitoare la administrarea probei cu înscrisuri, iar, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, procedura de judecată este stabilită de legiuitor, evident fără a fi încălcate prevederile sau principiile constituționale. Referitor la încălcarea principiului egalității în fața legii, consacrat de art. 16

din Constituție, Curtea a constatat că aceste susțineri sunt neîntemeiate, întrucât deosebirea de statut juridic dintre persoanele fizice și persoanele juridice justifică în mod obiectiv aplicarea unui tratament juridic diferit în ceea ce privește răspunsul dat la interogatoriu, în cadrul unui proces civil. Așa cum a statuat în mod constant Curtea Constituțională, în deplin acord și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (de exemplu, Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în Cauza *Marckx împotriva Belgiei*, paragraful 33, și Hotărârea din 29 aprilie 2008, pronunțată în Cauza *Burden împotriva Regatului Unit*, paragraful 60), principiul egalității în drepturi se aplică doar situațiilor egale ori analoage, iar tratamentul juridic diferențiat, stabilit în considerarea unor situații obiectiv diferite, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări.

19. Distinct de cele statuate în decizia amintită, Curtea reține că principiul egalității armelor constituie o garanție a dreptului la un proces echitabil care urmărește crearea unui just echilibru procesual între părțile aflate într-un litigiu. Curtea constată că procedura de administrare a probei interogatoriului nu încalcă principiul egalității armelor, întrucât acest principiu nu presupune o egalitate formală, în sensul reglementării unor proceduri identice indiferent de statutul juridic sau calitatea procesuală a părților, ci o egalitate materială, în sensul că prin procedurile, chiar diferit reglementate, să se ajungă la echitate procesuală între părți, cu alte cuvinte să se ajungă la o egalitate de rezultat.

20. În prezenta cauză Curtea constată că diferența de tratament rezultă, astfel cum s-a arătat și la paragraful 18, din deosebirea de statut juridic dintre cele două categorii de persoane. Astfel, având în vedere dispozițiile art. 209 din Codul civil, Curtea reține că persoana juridică își exercită drepturile și își îndeplinește obligațiile prin organele sale de administrare, de la data constituirii. Organele de administrare a persoanei juridice pot fi atât persoane fizice, cât și persoane juridice care, prin lege, actul de constituire sau statut, sunt desemnate să acționeze, în raporturile cu terții, individual sau colectiv, în numele și pe seama persoanei juridice. Având în vedere natura probei interogatoriului, precum și faptul că accesul la structurile judecătorești și la mijloacele procesuale se face cu respectarea regulilor de competență și procedura de judecată stabilite de lege, Curtea apreciază că administrarea în mod oral a acestei probe nu poate fi aplicată persoanei juridice, care prezintă anumite particularități determinate de însăși natura acestui subiect de drept. Rezultă că legiuitorul a ținut cont de aceste particularități obiective și a adaptat modul de administrare a acestei probe în mod corespunzător și în privința persoanei juridice. Prin urmare nu se poate reține încălcarea principiului egalității de arme în proces în sensul că persoana juridică ar beneficia de un tratament juridic mai favorabil în ceea ce privește luarea interogatoriului, ci de un tratament adaptat naturii sale juridice.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nicoleta Mirela Blebea în Dosarul nr. 3.588/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 194 lit. e) tezele a treia și a patra și ale art. 355 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 noiembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 635

din 11 noiembrie 2014

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 27
teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor**

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simina Popescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, excepție ridicată de Gabriela Dorothea Sala în Dosarul nr. 13.906/1.748/2012 al Judecătoriei Cornetu — județul Ilfov și care formează obiectul Dosarului nr. 355D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, deoarece, în cauză, sunt invocate aspecte care țin de interpretarea și aplicarea legii. De asemenea, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 424 din 8 iulie 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Sentința civilă nr. 1.317 din 11 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 13.906/1.748/2012, **Judecătoria Cornetu — județul Ilfov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.**

5. Excepția a fost ridicată de Gabriela Dorothea Sala într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate în materie contravențională.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține, în esență, că prevederile art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 încalcă dreptul la viață intimă, familială și privată, deoarece, prin modalitatea de afișare a procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției la domiciliul petentului, există riscul divulgării către terți a datelor sale cu caracter personal, inclusiv a codului numeric personal, fiind încălcate și prevederile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

7. **Judecătoria Cornetu — județul Ilfov** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere că petenta invocă un aspect de aplicare și respectare a Legii nr. 677/2001, nefiind o problemă de neconformitate cu dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare, sunt constituționale, deoarece normele legale criticate referitoare la afișarea procesului-verbal nu constituie, prin ele

însele, o nesocotire a dispozițiilor constituționale invocate, ci instituie doar modalitatea prin care actul, care nu a putut ajunge la contravenient prin celelalte modalități stabilite de legiutor, produce efectele prevăzute de lege. De asemenea, textul de lege criticat nu conține dispoziții de natură a afecta vreun drept constituțional, ci reprezintă o modalitate derogatorie de ducere la îndeplinire a procedurii de comunicare a procesului-verbal de contravenție, determinată de situația obiectiv diferită a persoanelor cărora li se comunică un astfel de act. O atare concluzie rezultă din economia art. 27 teza I raportat la art. 14 alin. (1), art. 25 alin. (2) și art. 31 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, dispoziții care prevăd suficiente garanții de natură să asigure respectarea dreptului la viață privată a persoanei.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit actului de sesizare, prevederile art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001. Din motivarea formulată de autorul excepției rezultă însă că aceasta privește, în realitate, doar teza întâi a art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 22 aprilie 2002. Prin urmare, Curtea se va pronunța numai asupra prevederilor art. 27 teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, care au următorul cuprins: „*Comunicarea procesului-verbal și a înștiințării de piață se face prin poștă, cu aviz de primire, sau prin afișare la domiciliul sau la sediul contravenientului.*”

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 26 privind dreptul la viață intimă, familială și privată.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate exercitat prin prisma unor critici de neconstituționalitate similare, relevante în acest sens fiind Decizia nr. 424 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 583 din 5 august 2014.

15. Cu acel prilej, Curtea a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 26 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, în cazul în care contravenientul este prezent la încheierea procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii, acestuia îi sunt înmânate copia de pe procesul-verbal și înștiințarea de plată a amenzii, făcându-se mențiune despre aceasta în procesul-verbal. În cazul în care contravenientul nu este prezent sau, deși prezent, refuză să semneze procesul-verbal, precum și în cazul aplicării sancțiunii de o altă persoană sau de un alt organ decât agentul constator, conform art. 25 alin. (2), art. 26 alin. (3) și art. 27 din aceeași ordonanță, comunicarea procesului-verbal și a înștiințării de plată se face de către agentul constator, respectiv de către organul care a aplicat sancțiunea, prin poștă, cu aviz de primire, sau prin afișare la domiciliul ori la sediul contravenientului, în termen de

cel mult o lună de la data încheierii procesului-verbal, respectiv de la data aplicării sancțiunii.

16. Executarea sancțiunilor contravenționale se prescrie, în condițiile art. 14 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, dacă procesul-verbal de constatare a contravenției nu a fost comunicat contravenientului în termen de o lună de la data aplicării sancțiunii. Totodată, potrivit art. 31 alin. (1) din ordonanță, împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării acestuia.

17. Prin Decizia nr. 10 din 10 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 23 iulie 2013, prin care a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 27 teza întâi raportat la art. 14 alin. (1), art. 25 alin. (2) și art. 31 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu referire la caracterul alternativ sau subsidiar al celor două modalități de comunicare a procesului-verbal de constatare și sancționare contravențională și a înștiințării de plată, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că modalitatea de comunicare a procesului-verbal de contravenție și a înștiințării de plată prin afișare la domiciliul sau la sediul contravenientului este subsidiară comunicării prin poștă, cu aviz de primire, cerința comunicării procesului-verbal de contravenție și a înștiințării de plată fiind îndeplinită și în situația refuzului expres al primirii corespondenței, consemnat în procesul-verbal încheiat de funcționarul poștal.

18. Din cele arătate, rezultă că, în materia contravențiilor, regula cu privire la comunicarea procesului-verbal de constatare și sancționare contravențională și a înștiințării de plată a amenzii constă în înmânarea acestor documente persoanei care a săvârșit contravenția. În cazul în care nu este posibilă înmânarea, ca primă formă de luare la cunoștință de către contravenient de existența procesului-verbal și a înștiințării de plată, comunicarea acestora se face prin poștă, cu aviz de primire. Simpla expediere a procesului-verbal, fără ca acesta să ajungă efectiv la destinatar, nu este conformă cu prevederile art. 27 teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, care obligă organul constator să facă dovada că a comunicat procesul-verbal și că destinatarul a primit actul. Pentru o comunicare valabilă, se impune deci ca organului constator să-i parvină „avizul de primire”, care să facă dovada că destinatarul a luat efectiv cunoștință de procesul-verbal de contravenție. Urmează, așadar, ca — în ipoteza în care persoana sancționată, deși avizată prin oficiul poștal, nu se prezintă în vederea ridicării corespondenței, aceasta fiind returnată cu diverse mențiuni — organul constator să apeleze la modalitatea tehnică subsidiară de comunicare prin afișarea procesului-verbal și a înștiințării de plată la domiciliul sau la

sediul contravenientului, ca ultimă posibilitate pentru contravenient de a cunoaște efectiv actul încheiat și data comunicării acestuia pentru a-și formula apărările (plângerea contravențională, excepția prescripției executării sancțiunii contravenționale).

19. În cazul în care nu ar fi prevăzută afișarea ca modalitate de comunicare a procesului-verbal de contravenție și a înștiințării de plată, activitatea organului constator nu ar mai avea finalitate. Legiuitorul a prevăzut această formă de comunicare pentru situația în care procesul-verbal de contravenție și înștiințarea de plată, din diverse motive, nu au putut fi înmânate contravenientului și acesta, deși a fost avizat, prin oficiul poștal, nu s-a prezentat în vederea ridicării corespondenței. Textul de lege criticat are în vedere o situație cu caracter de excepție și urmărește să prevină și să limiteze eventualele abuzuri, de natură să determine ineficacitatea unui act emis de un organ al statului prin menținerea cu rea-credință a imposibilității de comunicare a procesului-verbal de contravenție și a înștiințării de plată.

20. Prin urmare, Curtea a constatat că prevederile art. 27 teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, referitoare la comunicarea prin afișare, nu constituie, prin ele însele, o nesocotire a dispozițiilor art. 26 din Constituție privind ocrotirea vieții intime, familiale și private, ci reprezintă o modalitate derogatorie de a duce la îndeplinire a procedurii de comunicare a procesului-verbal de contravenție și a înștiințării de plată, determinată de situația obiectiv diferită a persoanelor cărora li se comunică astfel de acte. De altfel, dreptul fundamental invocat de autorul excepției nu este un drept absolut, ci este susceptibil de anumite restrângeri ale exercițiului său, în condițiile art. 53 alin. (1) din Constituție, respectiv pentru apărarea ordinii publice.

21. De menționat că, în materia procedurii civile, după ale cărei reguli se desfășoară și soluționarea plângerii formulate împotriva procesului-verbal de contravenție, atât vechiul, cât și noul Cod de procedură civilă (art. 92, respectiv art. 163) conțin dispoziții referitoare la afișare ca modalitate de îndeplinire a procedurii de citare. Referitor la acest aspect, Curtea Constituțională, în mod constant, a reținut în jurisprudența sa, de exemplu, prin Decizia nr. 763 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 725 din 25 octombrie 2012, că dispozițiile de lege privind comunicarea prin afișare constituie excepții de la regula generală a înmânării în mod direct și personal a citației sau a oricărui alt act de procedură și urmăresc să prevină și să limiteze eventualele abuzuri în exercitarea drepturilor procesuale, de natură să determine tergiversarea soluționării cauzei, pe calea menținerii cu rea-credință a unei permanente lipse de procedură.

22. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele din deciziile menționate își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în cauza de față.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gabriela Dorothea Sala în Dosarul nr. 13.906/1.748/2012 al Judecătoriei Cornetu — județul Ilfov și constată că prevederile art. 27 teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Cornetu — județul Ilfov și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 noiembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Simina Popescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

ORDIN

privind stabilirea criteriilor pentru condiționarea înregistrării în scopuri de TVA

În temeiul art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările ulterioare, al art. 153 alin. (7¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și

având în vedere dispozițiile art. 50 și 52 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală emite următorul ordin:

Art. 1. — Prezentul ordin stabilește criteriile pe baza cărora se condiționează înregistrarea în scopuri de TVA a societăților comerciale care sunt înființate în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care sunt supuse înmatriculării la registrul comerțului și care solicită înregistrarea în scopuri de TVA, conform art. 153 alin. (1) lit. a) și c) și art. 153 alin. (9¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul fiscal*. Sucursalele din România ale persoanelor impozabile care au sediul activității economice în afara României, care au obligația înregistrării în scopuri de TVA în România, conform prevederilor art. 153 alin. (2) din Codul fiscal, nu fac obiectul prevederilor prezentului ordin.

Art. 2. — (1) Persoanele impozabile care solicită înregistrarea în scopuri de TVA, conform art. 153 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, trebuie, în aceeași zi cu depunerea, la oficiul registrului comerțului, a cererii de înmatriculare în registrul comerțului, să depună la organele fiscale competente cererea de înregistrare în scopuri de TVA (formular 098), conform modelului aprobat prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(2) Persoanele impozabile care solicită înregistrarea în scopuri de TVA, conform art. 153 alin. (1) lit. c) din Codul fiscal, trebuie să depună la organele fiscale competente declarația de mențiuni (formular 010).

(3) Persoanele impozabile care solicită înregistrarea în scopuri de TVA, conform art. 153 alin. (9¹) din Codul fiscal, trebuie să depună la organele fiscale competente cererea de înregistrare în scopuri de TVA potrivit art. 153 alin. (9¹) din Codul fiscal (formular 099).

(4) În sensul prezentului ordin, prin *organ fiscal competent* se înțelege, după caz:

a) organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sediul social declarat în cererea de înmatriculare în registrul comerțului — pentru solicitarea înregistrării, conform art. 153 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal;

b) organul fiscal în a cărui evidență este înregistrată persoana impozabilă ca plătitor de impozite și taxe — pentru solicitarea înregistrării, conform art. 153 alin. (1) lit. c) și alin. (9¹) din Codul fiscal.

Art. 3. — Criteriile în funcție de care se condiționează înregistrarea în scopuri de TVA a persoanelor impozabile prevăzute la art. 1 sunt:

a) persoana impozabilă nu se află în situația prevăzută la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor

fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în situația de a nu desfășura activități economice în spațiul destinat sediului social și/sau sediilor secundare și nici în afara acestora;

b) niciunul dintre administratorii și/sau asociații persoanei impozabile care solicită înregistrarea în scopuri de TVA, conform art. 153 alin. (1) lit. a) și c) și alin. (9¹) din Codul fiscal, înregistrați fiscal în România, și nici persoana impozabilă însăși în cazul persoanei care solicită înregistrarea, conform art. 153 alin. (1) lit. c) și alin. (9¹) din Codul fiscal, nu au înscrise în cazierul fiscal infracțiuni și/sau faptele prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) evaluarea, pe baza analizei efectuate de organele fiscale, a intenției și a capacității persoanelor impozabile de a desfășura activități economice care implică operațiuni taxabile și/sau scutite de TVA cu drept de deducere, precum și operațiuni pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate dacă taxa ar fi deductibilă în cazul în care aceste operațiuni ar avea locul în România.

Art. 4. — (1) Pentru evaluarea criteriului de la art. 3 lit. a) persoana impozabilă trebuie să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte dacă desfășoară sau nu activități economice la sediul social, la sediile secundare sau în afara acestora.

(2) Criteriul de la art. 3 lit. b) se referă la:

a) administratori, în cazul societăților pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni înființate în baza Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) asociații societății comerciale, indiferent de ponderea pe care o dețin în capitalul social al acesteia, și la administratori, în cazul altor societăți comerciale decât cele menționate la lit. a), înființate în baza Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În cazul în care administratorii și/sau asociații persoanei impozabile, definiți la alin. (2), nu sunt înregistrați fiscal în România, aceștia trebuie să prezinte o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu au comis/au comis infracțiuni și/sau fapte de natura celor prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Pentru evaluarea criteriului de la art. 3 lit. c) persoana impozabilă trebuie să depună o declarație pe propria răspundere (formular 088), conform modelului aprobat prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Art. 5. — (1) La primirea solicitării de înregistrare în scopuri de TVA, organul fiscal competent verifică documentația depusă.

(2) În cazul în care solicitarea de înregistrare în scopuri de TVA nu are anexate toate documentele prevăzute la art. 4, organul fiscal competent notifică, în termen de o zi lucrătoare de la data depunerii solicitării incomplete, persoana impozabilă în vederea completării documentației.

(3) Se supun soluționării numai solicitările de înregistrare în scopuri de TVA care au anexate toate documentele prevăzute la art. 4.

(4) În situația în care persoana impozabilă nu transmite documentația completată în termenul stabilit prin notificare, organul fiscal îi transmite o înștiințare cu privire la imposibilitatea soluționării cererii.

Art. 6. — (1) În vederea soluționării solicitării de înregistrare în scopuri de TVA, organul fiscal competent verifică îndeplinirea criteriilor prevăzute la art. 3 lit. a) și b).

(2) Solicitarea de înregistrare în scopuri de TVA este respinsă, fără a se mai verifica celelalte criterii, dacă persoana impozabilă se află într-una din următoarele situații:

a) depune o declarație pe propria răspundere din care rezultă că persoana juridică nu desfășoară activități economice la sediul social/domiciliul fiscal, la sediile secundare sau în afara acestora;

b) administratorii și/sau asociații persoanei impozabile, astfel cum sunt definiți la art. 4 alin. (2), sau persoana impozabilă însăși, în cazul persoanei care solicită înregistrarea, conform art. 153 alin. (1) lit. c) și alin. (9¹) din Codul fiscal, au/are înscrise în cazierul fiscal infracțiuni și/sau faptele prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) administratorii și/sau asociații persoanei impozabile, astfel cum sunt definiți la art. 4 alin. (2), care nu sunt înregistrați fiscal în România prezintă o declarație pe propria răspundere din care rezultă că au comis infracțiuni și/sau fapte de natura celor prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. — (1) Solicitățile de înregistrare în scopuri de TVA care îndeplinesc criteriile prevăzute la art. 3 lit. a) și b) sunt supuse unei analize, prevăzute la art. 3 lit. c), care are ca scop evaluarea intenției și a capacității persoanelor impozabile de a desfășura activități economice care implică operațiuni taxabile și/sau scutite de TVA cu drept de deducere, precum și operațiuni pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate dacă taxa ar fi deductibilă în cazul în care aceste operațiuni ar avea loc în România.

(2) După efectuarea analizei, dacă persoana impozabilă:

a) îndeplinește criteriile de evaluare — compartimentul cu atribuții în evaluarea intenției și a capacității de a desfășura activități economice întocmește un referat care cuprinde propunerea de aprobare a înregistrării în scopuri de TVA, pe baza căruia organul fiscal competent emite decizia prin care se aprobă solicitarea de înregistrare în scopuri de TVA;

b) nu îndeplinește criteriile de evaluare — compartimentul cu atribuții în evaluarea intenției și a capacității de a desfășura activități economice întocmește un referat care cuprinde propunerea de respingere a înregistrării în scopuri de TVA, precum și motivele de fapt și de drept care stau la baza acestei propuneri. Pe baza acestui referat, organul fiscal competent emite decizia prin care se respinge solicitarea de înregistrare în scopuri de TVA;

c) îndeplinește parțial criteriile de evaluare — compartimentul cu atribuții în evaluarea intenției și a capacității de a desfășura activități economice invită la sediul său reprezentantul legal al persoanei impozabile, potrivit art. 50 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. — (1) Invitația prevăzută la art. 7 alin. (2) lit. c) se face în scris și cuprinde în mod obligatoriu:

a) data, ora și locul la care contribuabilul este obligat să se prezinte;

b) baza legală a solicitării;

c) scopul solicitării;

d) documentele pe care contribuabilul este obligat să le prezinte.

(2) După primirea invitației, persoana impozabilă poate solicita, o singură dată, pentru motive justificate, amânarea datei de prezentare la organul fiscal competent. Amânarea se aprobă sau se respinge de către organul fiscal. În cazul în care organul fiscal admite cererea de amânare, comunică persoanei impozabile data la care a fost reprogramată vizita la organul fiscal.

(3) Dacă reprezentantul legal al persoanei impozabile nu se prezintă la sediul organului fiscal competent, la data stabilită prin invitație, solicitarea de înregistrare în scopuri de TVA se respinge.

(4) Termenul de soluționare a cererii de înregistrare în scopuri de TVA se prelungește cu perioada cuprinsă între data transmiterii invitației și data la care reprezentantul legal al persoanei impozabile se prezintă la sediul organului fiscal competent.

(5) Dacă reprezentantul legal al persoanei impozabile se prezintă la organul fiscal competent și furnizează corect și complet datele și informațiile solicitate, clarificând intenția și capacitatea persoanei impozabile de a desfășura activități economice care implică operațiuni din sfera TVA, compartimentul cu atribuții în evaluarea intenției și a capacității de a desfășura activități economice întocmește un referat care cuprinde propunerea de aprobare a înregistrării în scopuri de TVA, pe baza căruia organul fiscal competent emite decizia prin care se aprobă cererea de înregistrare în scopuri de TVA.

(6) Dacă reprezentantul legal al persoanei impozabile se prezintă la organul fiscal competent, dar nu furnizează corect și complet datele și informațiile solicitate și nu clarifică intenția și capacitatea persoanei impozabile de a desfășura activități economice care implică operațiuni din sfera TVA, compartimentul cu atribuții în evaluarea intenției și a capacității de a desfășura activități economice transmite solicitarea de înregistrare în scopuri de TVA, împreună cu toată documentația care a stat la baza analizei, direcției regionale antifraudă competentă.

(7) În urma verificărilor efectuate, direcția regională antifraudă returnează organului fiscal competent solicitarea de înregistrare în scopuri de TVA și documentația, însoțite de un referat care cuprinde propunerea de aprobare sau respingere a înregistrării în scopuri de TVA. Referatul care cuprinde propunerea de respingere a solicitării de înregistrare în scopuri de TVA va conține și motivele de fapt și de drept care stau la baza propunerii de respingere.

(8) În baza referatului de la alin. (7), organul fiscal competent emite decizia prin care se aprobă sau, după caz, se respinge solicitarea de înregistrare în scopuri de TVA.

Art. 9. — (1) Soluționarea solicitării de înregistrare în scopuri de TVA se finalizează prin emiterea deciziei de aprobare/respingere a înregistrării în scopuri de TVA.

(2) Decizia de aprobare/respingere a înregistrării în scopuri de TVA se comunică persoanei impozabile, în conformitate cu prevederile art. 44 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 10. — (1) Decizia de aprobare/respingere a înregistrării în scopuri de TVA se emite în termen de:

a) o zi lucrătoare de la data depunerii documentației complete, în cazurile prevăzute la art. 6 alin. (2), art. 7 alin. (2) lit. a) și b);

b) 5 zile lucrătoare de la data depunerii documentației complete, în cazurile prevăzute la art. 8 alin. (3) și (5);

c) 30 de zile lucrătoare de la data depunerii documentației complete, în cazurile prevăzute la art. 8 alin. (6)—(8).

(2) În cazul persoanelor impozabile care solicită înregistrarea în scopuri de TVA potrivit art. 153 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, decizia de aprobare sau de respingere a înregistrării în scopuri de TVA se emite în termenele prevăzute la alin. (1), dar nu înainte de data la care se comunică certificatul de înmatriculare în registrul comerțului.

Art. 11. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 12. — (1) Prezentul ordin se aplică începând cu data de 1 februarie 2015.

(2) Solicitățile de înregistrare în scopuri de TVA depuse până la data aplicării prezentului ordin se soluționează conform procedurii în vigoare la data depunerii cererilor.

Art. 13. — Direcțiile de specialitate din cadrul aparatului central al Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Direcția generală de administrare a marilor contribuabili, direcțiile generale regionale ale finanțelor publice și unitățile fiscale subordonate acestora, precum și direcțiile regionale antifraudă fiscală vor lua măsuri pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Gelu-Ștefan Diaconu

București, 7 ianuarie 2015.
Nr. 17.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

